

Laatua laadun päälle

Istuttuani parisen viikkoa jälkimakustelemassa edellisen artikkelin visuaalista lopputulosta, syöksähti päätoimittaja koputtamatta sisään. Syöksähdysten yhteydessä toimistoni ovi kolahti seinään ja väliin jäänyt muovinen roskaämpäri lähti paineen vaikutuksesta lentoon kieppuen akselinsa ympäri. Roskiksen sisältö: banaaninkuoret, teepussit, energiajuomatölkit ja tyhjät sipsipussit hajaantuivat muuten niin geometrisen täsmällisesti asettuneen huoneeni harmoniaan. Ja jotenkin katosivat siihen.

”Seuraava teema: Laadunvarmistus”, näin luki siinä paperilappusessa, jonka päätoimittaja roskiksen ja sen sisällön lentoratoja hämmästyttävästi väistellen pamautti pöydälleni, sanomatta mitään, häipyen yhtä fortissimo. Asia selvä, käsittelemme laadunvarmistusta.

Mutta katsotaanpa asiaa hieman kauempaa. En aio syöksyä opettamaan arvoisille ja tietoteknisesti järkyttävän ammattimaisille lukijoilleni laadunvarmistuksen eri aspektoja, sen tekevät muut tässä lehdessä. Voin toki tulla yrityksiinne luennoimaan tästäkin aiheesta sivuverokortilla ja autan mielelläni yleisöä löytämään sisäisen laatusankarinsa. Taksani ovat edullisia.

Varmistushan sanana viittaa siihen, että jonkin asian olemassaolo voidaan epäilyksettä todeta. Mutta tässä on pieni ongelma. Nimittäin, otetaanpa esimerkiksi lähes samanlainen sana ”turvavarmistus”. Jos jossain vuoristokiiveskelyliivin koukkukiinnikkeessä on valmistajan mukaan turvavarmistus, niin oletko valmis hyppäämään sata kertaa tyhjän päälle kaiken painosi tuon turvavarmistuksella varustetun kiinnikkeen varaan laitaen? Jos kiipeilyliivi muuten vaikuttaisi huteralta ja maksaisi todella vähän? Ja vaihtaa aina uuden huteran liivin päällesi? Jossain vaiheessa saattaisit pukea sellaisen, jossa turvavarmistus kuitenkin pettäisi. Tai jossain vaiheessa saattaisit pukea sellaisen, joka repeäisi kappaleiksi kaikkialta muualta paitsi siitä turvavarmistetusta kiinnikkeestä.

No, turvavarmistus siinä kiinnikkeessä eittämättä olisi. Mutta olisiko se kiinnike siltikään turvallinen? Entä olisiko se koko liivi turvallinen?

Jonkin verran turvaa aivan varmasti olisi, mutta kun turva ei sinänsä ole mikään yksiselitteinen mittari. Laatukaan ei ole.

Laatu taas voidaan karkeasti ottaen jakaa kahteen pääluokkaan: hyvä laatu ja huono laatu. Huonolaatuisia asioita sanotaan usein laaduttomiksi ja hyvälaatuisia laadukkaiksi, vaikkakin huonolaatuisissakin sitä laatua on paljon, se vain on sitä huonompaa laatua. Laadunvarmistus taas mielletään yksinomaan hyvään laatuun. Jos ette tätä jo tiedneet. Mutta takaako laadunvarmistus sitten laatua? Ja kumpaa laatua laatua? Laadunvarmistuksen laatu nimittäin onkin sitten jo hyvin kummallinen asia. Vähän niinkuin turvavarmistuksen turvakin. Laadunvarmistus voidaan tehdä laadulla, joko hyvällä laadulla tai huonolla laadulla. Tuotteen laadunvarmistuksen laadun laadukkuuden varmistaminen voikin olla seuraava suuri hypetettävä tietotekniikan trendi.

Hetkinen. Jostain vilkahti ajatuksiini jotain samanlaista. Eikös eräissä ideologisesti hyvin vahvoissa maissa ollut jonkinlainen tuollainen systeemi? Jokaisella oli valvoja, jolla oli valvoja, jolla oli valvoja ja niin edelleen. Siellä vain ei tiedetty, että kuka kenenkin valvoja oli. Valvonta oli joka tapauksessa hyvin korkealla tasolla, joskaan senkään laadukkuus ei sitten tainnut pidemmän päälle toimia. Mutta laadunvarmistuksen laadun laadukkuuden varmistamisessa voisimme ottaa parhaat asiat tuostakin mukaan. Esimerkiksi voisimme perustaa Laadunvarmistuksen Laadun Laadukkuuden Varmistamisen Keskuskomitean Politbyroon!

Tää on viimeinen testi,
laatumme yhtykää
niin huomispäivänä softat
niin virheettä pyörivääää!!

Krhmm.. Anteeksi. Ei saisi innostua ihan noin paljoa, päätoimittajakin on havainnut ylitsevuotavaisen pursuiluni ja maailmanmestaramaisesti pystyy aivan totisena kysymään, että onko lääkitykseni kunnossa. Edelleenkin ihmettelen sitä pokerinaamataitoa. No, joka tapauksessa, pitääkää hyvän laadun lippu korkealla. Vappunahan voisimme järjestää vaikka pienen lippu- ja banderollisaattueen, joka näin kunnoittaisi virheettömien ja oikeamielisten ohjelmistojen laadunvarmistajia, noita pyyteettömästi paremman maailman puolesta taistelijoita, jotka itsestään ja hyvinvoinnistaan välittämättä ovat menneinä vuosikymmeninä uhrautuneet virheitä viliseviä ohjelmistoja vastaan käydyssä suuressa laadunvarmistuksellisessa sodassa, jossa laatua riistävät koodiongelmien on saatu vähennettyä, jotta meillä kaikilla olisi mahdollisuus tasa-arvoiseen ja laadukkaaseen elämään. Rohkeasti he ovat käyneet vaikeuksia päin aseinaan vain katselmointimenettelyt, auditoinnit ja testaus. Aika velikultia. Siskoja unohtamatta.